

ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหา  
 การจัดการและการใช้หลักสูตรประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริม  
 ลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6



นางสาวมีนา คงสุริยะนาวิน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร  
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
 ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-589-4

013267

17042289

OPINIONS OF ELEMENTARY SCHOOL SUPERVISORS, ADMINISTRATORS,  
AND TEACHERS CONCERNING PROBLEMS IN THE ELEMENTARY  
CURRICULUM MANAGEMENT AND IMPLEMENTATION IN  
THE AREA OF CHARACTER DEVELOPMENT IN  
PRATHOM SUKSA FIVE AND SIX

Miss Meena Kongsuriyanavin

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Education  
Department of Elementary Education  
Graduate School  
Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูโรงเรียน  
ประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการและการใช้หลักสูตร  
ประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษา  
ปีที่ 5 และ 6

โดย

นางสาวมีนา คงสุริยะนาวัน

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น  
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาหาบัณฑิต

.....  
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....  
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แซ่มณี)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์สมพงษ์ พลตะสุรย)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมศรี เคท)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูโรงเรียน  
ประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการและการใช้หลักสูตร  
ประถมศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษา  
ปีที่ 5 และ 6

ชื่อนิสิต

นางสาวมีนา คงสุริยะนาวิน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

ภาควิชา

ประถมศึกษา

ปีการศึกษา

2528



บทคัดย่อ

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ ศึกษา  
นิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้บริหารโรงเรียน และครูชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เกี่ยวกับปัญหาค้นต่อไปนี้

1. การจัดทำเนื้อหาและแนวทางการปรับปรุง เนื้อหาในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะ  
นิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6
2. การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษา  
ปีที่ 5 และ 6
3. การบริหารและการจัดการด้านบุคลากร การจัดเวลาเรียน การจัด  
ส่งคู่มือครูและหนังสือเรียน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรในห้องเรียนในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะ  
นิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6

### วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรเป็นศึกษานิเทศก์จำนวน 332 คน ผู้บริหารจำนวน 464 คน

ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 862 คน รวมทั้งหมค 1,658 คน สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทั่วประเทศ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและ  
แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการจัดการและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะ  
เป็นแบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประเมินค่าและแบบปลายเปิด สำหรับแบบสัมภาษณ์  
ใช้กับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยวิธีทางสถิติคือหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย  
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารจัดการเนื้อหาและแนวทางการปรับปรุงเนื้อหา

การจัดการเนื้อหาทุกหมวดของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยมีปัญหาระดับ  
ปานกลาง ส่วนแนวทางการปรับปรุงคือ

- 1.1 หมวดจริยศึกษา ควรเพิ่มเนื้อหาทางพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น  
ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น
- 1.2 หมวดศิลปศึกษา หน่วยงานสานและงานดักทอควรให้เนื้อหาและ  
เวลาเรียนคงเดิม แต่เพิ่มเนื้อหาและเวลาเรียนในหน่วยการปั้นและแกะสลัก และ  
หน่วยงานออกแบบสร้างสรรคจากวัสดุต่าง ๆ
- 1.3 หมวดพลศึกษา หน่วยกิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกายควรเพิ่ม  
เนื้อหาและเวลาเรียน ส่วนหน่วยยิมนาสติกให้คงเนื้อหาและเวลาเรียน
- 1.4 หมวดดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นที่น่าสังเกตุว่ากำนการจัคเนื้อหาที่มี  
ปัญหามากในหัวข้อที่กำหนดให้เกี่ยวกับโน้ตสากล เป็นปัญหาต่อการสอนและการเรียนรู้ของ  
นักเรียนและในหัวข้อรายละเอียดของเนื้อหาในแผนการสอนไม่ชัดเจนพอสำหรับผูไม่มี  
พื้นฐานทางดนตรี-นาฏศิลป์ที่จะนำไปปฏิบัติ ส่วนแนวทางการปรับปรุงในหน่วยกิจกรรม  
เน้นการฟังให้เพิ่มเนื้อหาและเวลาเรียน
- 1.5 หมวดกิจกรรมสร้างนิสัย ควรกำหนดให้ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาค  
ผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นวิชาบังคับหรือบังคับเลือก แต่ให้ยืดหยุ่นเวลาใน 80 คาบ

2. ปัญหาการบริหารจัดการเรียนการสอน

2.1 การจกกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาปานกลาง แต่เรื่อง การชกทักษะในการสอนคนตรี-นาฏศิลป์มีปัญหามาก

2.2 ก้นสื่อการเรียนการสอน มีปัญหาปานกลาง แต่เรื่องการชก- แคลนสื่อการเรียนการสอนในหมวดคนตรี-นาฏศิลป์ และการชกแหล่งวิทยการและ หนังสืออ่านประกอบเพื่อนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมีปัญหา

2.3 ก้นการวิกและประเมินผล มีปัญหาปานกลาง

2.4 ก้นความสามารถของครูในการสอน มีปัญหาปานกลาง แต่ เรื่องครูไม่สามารถสอนโกทุกหมวด และครูไม่มีความรู้เฉพาะในเนื้อหาบางหมวดทำให้ ชกความเชื่อมั่นในการสอนมีปัญหา

3. ปัญหาการบริหารและการจกการ มีปัญหาปานกลาง ในบางข้อ คึกษานิเทศก์ตอบว่าเป็นปัญหามากกว่าผู้บริหารและครู เช่น คึกษานิเทศก์ตอบว่าเป็น ปัญหามาก เรื่องการจกครูเข้าสอนในหมวดคนตรี-นาฏศิลป์ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



Thesis Title Opinions of Elementary School Supervisors,  
Administrators and Teachers Concerning Problems  
in The Elementary Curriculum Management and  
Implementation in The Area of Character Development  
in Prathom Suksa Five and Six

Name Miss Meena Kongsuriyanavin

Thesis Advisor Professor Sumon Amornvivat

Department Elementary Education

Academic Year 1985



#### ABSTRACT

#### Research Purposes

To study the opinions of provincial supervisors, district supervisors and supervisors under National Primary Education Office, administrators and teachers in Prathom Suksa Five and Six about the following problems:

1. Arrangement and guidelines for improvement of contents of The Area of Character Development in Prathom Suksa Five and Six.
2. Teaching and learning management of The Area of Character Development in Prathom Suksa Five and Six.
3. Administration and management of personnels, time-schedule, teachers' handbooks and text books delivery and implementation of local resources in The Area of Character Development in Prathom Suksa Five and Six.

## Procedure

The samples were 332 supervisors, 464 administrators and 862 teachers. The total were 1,658 persons under National Primary Education Office from the whole country. The research instruments were questionnaire and interview form concerning problems in the elementary curriculum management and implementation. Questionnaire was structured in check-list, rating-scale and open-ended form. Besides, interview form was used by twenty qualified persons. The data were statistical analysed through percentages, means and standard deviation.

## Findings

1. Problems about contents arrangement and guidelines for their improvements.

Content arrangement of all parts of the area of character development, has moderate levels of problems and guidelines for their improvement were as follow:

1.1 Moral Education: Buddhism content or other local religions content concerning in daily life including with learning periods should be increased.

1.2 Art Education: Contents and learning period in weaving and twining unit should be maintained but in craft and sculpture unit and unit of creative design from materials should be increased.

1.3 Physical Education: Contents and learning period in physical fitness test unit should be increased but in gymnastic unit should be maintained.



1.4 Music and classical dancing: It was noticeable that there were more problems in the musical notes item which were difficult for teaching and student learning. Besides the details of contents in teaching plan is not precise enough for teachers who didn't have basic knowledge of music and classical dancing. For guideline of the contents improvement in activities emphasizing in listening, contents and period should be increased.

1.5 Character Development Activities: Boy scouts-girl scout, the red cross youth and girl guides should be provided as compulsory or optional subjects but learning periods should be flexible in 80 periods.

## 2. Problems about teaching and learning management.

2.1 Teaching and learning process problems were at the moderate level, but being lack of skills in music-dancing teaching were more problems.

2.2 Instructional media problems were at the moderate level, but being lack of instructional media in subject of music-dancing and academic resources including with supplementary books for students were more problems.

2.3 Measurement and evaluation problems were at the moderate level.

2.4 Teaching competency problems were at the moderate level, but teachers couldn't teach all subjects and being lack of knowledge in specialized subjects providing them for being lack of teaching confidence were more problems.

### 3. Problems about administration and management.

This problems were at the moderate level. In some items, for example the assignment of the teachers to teach music and dancing, the supervisors responded more problems than the administrators and the teachers themselves.



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตาจากศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้กำลังใจ พร้อมทั้งเป็นผู้ชี้แนะ ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ตลอดเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้มีโอกาสใกล้ชิดและเห็นแนวทางการปฏิบัติของครุฑู เป็นกัลยาณมิตรจากอาจารย์ นับเป็นสิ่งมีคุณค่าอย่างมาก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง และจะพึงยึดแนวปฏิบัติของอาจารย์เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติสืบไป

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แชนมณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เคท ผู้ช่วยศาสตราจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์สมพงษ์ พลະสุรย์ อาจารย์สุชากา วิยวุฒิ อาจารย์พรณี กิสสร่า ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์ทุกท่าน ซึ่งให้ความกรุณาช่วยเหลือ สละเวลา และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

นอกจากนี้แล้วยังมีผู้ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยอีกหลายท่านคือ คุณวิวัฒน์ วงศ์ตระกูล คุณอุทสาห์ พาสกุล คุณกวันย์ เสงพานิช คุณอานวย เหมือนพันธ์ คุณอุทุมพร โกมลวรรณะ คุณรัชณี ภูควง คุณจันทิมา พงษ์สมาน คุณอุไร วุฒิวิทย์การ ตลอดจนผู้ให้รายละเอียดของข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้วิจัย ผู้เป็นกลุ่มทดลอง ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน และผู้ที่ช่วยเหลือผู้วิจัยในขณะเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างมาก

ทางค่านหน่วยงาน ผู้วิจัยขอขอบคุณศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้การสนับสนุนควยดี และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอระลึกในพระคุณของพ่อแม่ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนพี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

มีนา คงสุริยะนาวัน



## สารบัญ

	หน้า
มทศคัยภาษาไทย.....	ง
มทศคัยภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
ความจำกัดของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความสำคัญของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย.....	9
จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา และเวลาเรียน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6.....	12
บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร..	14
ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย...	18
ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย.....	26
แนวโน้มของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยในอนาคต..	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ตัวอย่างประชากร.....	45

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	85
การอภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก. ....	117
ภาคผนวก ข. ....	120
ภาคผนวก ค. ....	125
ประวัติผู้วิจัย.....	155

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับกลับคืน.....	52
2	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูที่สอนรายหมวด ต่าง ๆ ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย.....	53
3	จำนวนและร้อยละของผลรวมผู้บริหารและครูที่สอนราย หมวดต่าง ๆ ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย.....	53
4	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูที่สอนกลุ่ม ประสบการณ์.....	54
5	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูจำแนกตามลักษณะ การปฏิบัติงาน.....	54
6	จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	55
7	จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครู จำแนกตามอายุ.....	55
8	จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์และครู จำแนกตาม ประสบการณ์สอนหรือการนิเทศกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	56
9	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามประสบการณ์ ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน.....	57
10	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีการจัดครูที่มีความรู้ ความสามารถโดยเฉพาะรับผิดชอบสอนระดับประถม ศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในรายหมวดต่าง ๆ ของกลุ่ม สร้างเสริมลักษณะนิสัย.....	57
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาคำถามการจักเนื้อหาในหมวดจริยศึกษา.....	58
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาคำถามการจักเนื้อหาในหมวดศิลปศึกษา.....	59



ตารางที่		หน้า
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำณการจักเนื้อหาในหมวดพลศึกษา.....	60
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำณการจักเนื้อหาในหมวดดนตรี-นาฏศิลป์..	61
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำณการจักเนื้อหาในหมวดกิจกรรมสร้างนิสัย.....	62
16	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงเนื้อหาเป็นรายข้อในแต่ละหมวด.....	63
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำณการจักกิจกรรมการเรียนการสอน.....	67
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำณสื่อการเรียนการสอน.....	69
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำณการวัดและประเมินผล.....	70
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความสามารถของครูในการสอน.....	71
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำณการบริหารและการจัดการ.....	72
22	จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูที่แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	76